

INSTITUTULUI DE FIZIOLOGIE ȘI SANOCREATOLOGIE – REALIZĂRI ÎN ANUL 2021

În anul 2021 Institutului de Fiziologie și Sanocreatologie și-a desfășurat activitatea în cadrul a unui proiect din cadrul „Programului de stat”, două oferte de soluții și a trei teme de explorare.

Reieșind din aceasta cercetările Institutului au fost axate pe rezolvarea următoarelor probleme:

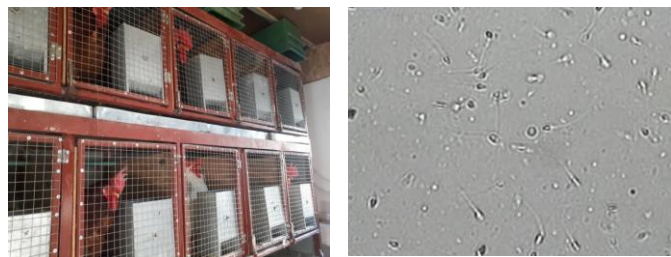

Testarea, evaluarea, menținerea și fortificarea sănătății psihice. În acest context s-a continuat activitatea în vederea definitivării vol. III. „Psihosanocreatologia. Condiționarea emoțională a vieții umane. Tulburările psihogene. Metode și procedee de prevenire și corectare a acestora.” al Tratatului „Bazele științifice și practice ale sănătății”, autori Teodor Furdui, Valentina Ciocchină, Vlada Furdui, Aliona Glijin.

I. Obținerea produselor cu acțiune dirijată asupra sănătății. În acest scop au fost elaborate trei cereri de brevet (1. *Supliment alimentar biologic activ, fitoterapeutic pentru instalarea stării de eutiroidită ca urmare a infecției virale SARS-CoV-2*, autori: Anghelina Cebotari, Ion Mereuță, Vladimir Carauș, nr.depozit: s2021 0028, data depozit: 2021.04.14; 2. *Procedeu de obținere a mierii biologice active*, autori: Vrabie Valeria, Derjanschi Valeriu, Ciocchină Valentina, Vrabie Elvira, nr.depozit: s2021 0055, data depozit: 2021.06.24; 3. *Supliment alimentar biologic activ cu efect hipoglicemic*, autori: Mereuță Ion, Carauș Vladimir, Strutinschi Tudor, Ojovan Vitalina, nr.depozit: s20210061, data depozit 2021 07 22) și obținute șase brevete de invenție (1. *Brevet de invenție de scurtă durată acordat 1478 MD „Supliment biologic activ cu activitate antioxidantă”*, nr.depozit: s20202044, data depozit 2020 05 20. Autori: Mereuță Ion, Carauș Vladimir, Strutinschi Tudor, Dubcenco Valeriu, BOPI nr 1,2021; 2. *Brevet de invenție de scurtă durată acordat 1479 MD „Supliment biologic activ cu activitate antioxidantă”*, nr.depozit: s20202045, data depozit 2020 05 20. Autori: Mereuță Ion, Carauș Vladimir, Strutinschi Tudor, Dubcenco Valeriu, BOPI nr 1,2021; 3. *Brevet de invenție de scurtă durată acordat 1480 MD „Supliment biologic activ cu activitate antioxidantă”*, nr.depozit: s20202046, data depozit 2020 05 20. Autori: Mereuță Ion, Carauș Vladimir, Strutinschi Tudor, Dubcenco Valeriu, BOPI nr 1,2021; 4. *Brevet de invenție de scurtă durată acordat 1498 MD „Compoziție fitoterapeutică pentru obținerea infuziei apoase cu efect de reducere a masei corporale”*, nr.depozit: s20200104, data depozit: 2020.08.26. Autori: Mereuță Ion, Fedăș Vasile, Carauș Vladimir, Baciu Anatol, BOPI nr.2, 2021; 5. *Brevet de invenție de scurtă durată acordat 1499 MD „Compoziție fitoterapeutică pentru obținerea infuziei apoase cu efect de reducere a lipoproteidelor de densitate joasă”*, nr.depozit:s20200105, data depozit: 2020.08.26. Autori: Carauș Vladimir, Mereuță Ion, Fedăș Vasile, Baciu Anatol, BOPI nr.2, 2021; 6. *Brevet de invenție de scurtă durată acordat 1500 MD „Compoziție fitoterapeutică pentru obținerea infuziei apoase cu efect antihipertensiv”*, nr.depozit: s20200106, data depozit: 2020.08.26. Autori: Fedăș Vasile, Mereuță Ion, Carauș Vladimir, Baciu Anatol, BOPI nr.2, 2021), care au necesitat o activitate științifică de lungă durată. Activitatea de elaborare a unui supliment alimentar sau a unei compoziții cu activitate direcționată include: 1) determinarea scopului elaborării cu explorarea literaturii de specialitate; 2) testarea și evidențiere influenței patologiilor asupra proceselor metabolice în organism; 3) testarea și selectarea componentelor pentru eficacitatea maximală a produselor elaborate; 4) corectarea compozițiilor și efectuarea testărilor repetate; 5) elaborarea cererii de brevet.

II. Elaborarea metodelor noi de conservare a materialului seminal. În scopul menținerii și conservării biodiversității în lumea animală este studiată influența compușilor biologic activi, a diferitor regimuri de temperatură asupra metabolismului, activității funcționale și morfologiei celulelor seminale, precum și elaborate medii noi sintetice de congelare și decongelare a materialului seminal.

III. Propunerea soluțiilor de combatere și atenuare a impactului pandemiei COVID-19. 1. Pentru prima dată, pe baza materiei prime vegetale autohtone, au fost elaborate formulele originale a 3 compoziții din plante, cu acțiune antivirală indirectă, proprietăți imunostimulatoare și antioxidante pronunțate. 2. Au fost obținute 3 brevete de

invenție pentru compozițiile din plante și 1 brevet pentru metoda de tratament a infecției cu virusul SARS-CoV-2. 3. Au fost înregistrate trei compoziții din plante la ANSP MSMPS RM. 4. A fost fabricată seria lot pilot industrial a acestor produse. 5. A fost realizată compoziția din plante pe bază de materie primă vegetală autohtonă, fabricată, standardizată și prezentată pentru a fi testată în tratamentul bolnavilor infectați cu virusul SARS-CoV-2 la Centrul COVID-19, ca remediu asociat la protocolul de tratament aprobat de către MSMPS RM. 6. Utilizarea suplimentelor elaborate ca remediu asociat în protocolul obligator al tratamentului, a permis creșterea semnificativă a eficienței acestuia: timpul tratamentului s-a redus de 4 ori; s-au redus cheltuielile tratamentului unui pacient; durata tratamentului n-a depășit 5 zile. De asemenea a fost studiat impactul pandemiei COVID-19 și izolație asupra stării psihice a populației pe întreg teritoriul Republicii Moldova și elaborate recomandări de atenuare a stării de stres.

IV. Diseminarea rezultatelor științifice. Diseminarea rezultatelor științifice s-a realizat prin publicarea lucrărilor științifice în reviste naționale și internaționale, organizarea

manifestărilor științifice (conferințe, mese rotunde, simpozioane etc.), participarea la expoziții și saloane naționale și internaționale, participarea la emisiuni radio și TV.

- În anul curent cercetătorii Institutului au publicat circa 80 de lucrări științifice, inclusiv 3 monografii, o recomandare practică, o lucrare metodică, 46 articole științifice, 27 teze la diverse foruri științifice, 7 brevete de invenție.
- În anul curent Institutul a fost unul din organizatorii conferinței științifice naționale cu participare internațională „100 de ani ai insulinei”, unde cercetătorii Institutului au prezentat patru rapoarte. La conferință acad. Teodor Furdui, a susținut prelegerea „Sănătatea omului – problemă fatidică pentru omenire”, elaborată și redactată de grupul de cercetători – conf. cerc. Valentina Ciochină, conf. cerc. Vlada Furdui, conf. univ. Aliona Glijin, prof. univ. Ion Mereuță, conf. univ. Lorina Vudu, Stela Vudu. În raport problema sănătății omului a fost prezentată drept una din cele mai importante probleme pentru omenire, au fost aduse dovezi concludente referitor la statistica morbidității și mortalității, fapt ce denotă starea agravată a sănătății populației, care s-a intensificat și mai mult în perioada pandemiei, inclusiv și starea sănătății psihice a populației.

Totodată, acad. Furdui a remarcat și unele rezultate obținute de Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie în domeniul sanocreatologiei, în special, al psihosanocreatologiei, cum ar fi: elaborarea conceptului sănătății psihice; descrierea fenomenologiei exteriorizării

sănătății psihice și a blocurilor care o formează; propunerea unui etalon al sănătății psihice; elaborarea unei clasificări al nivelurilor de sănătate psihică și a unui algoritm de determinare a ei etc. Pentru a marca Insulina la anul ei centenar, la Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie a fost dezvelit bustul de bronz al profesorului român Nicolae Paulescu, cel care a descoperit insulina în a. 1821, făcut cadou Institutului de către academicianul Academiei Române Constantin Ionescu-Târgoviște.

Institutul a mai fost organizatorul a mai multe mese rotunde cu diversă tematică, printre care este și „Consecințele stresului excesiv provocat de COVID-19. Măsuri și metode de atenuare ale acestora”, unde au fost puse în dezbatere rezultatele obținute în cadrul ofertelor de soluție de combatere și atenuare a impactului pandemiei COVID-19, a trei seminare științifice: „Medicina regenerativa – managementul și noi perspective a pacienților cu COVID-19”; „Sistemul complex de dirijare a sănătății”; „Metodologia și metodele de investigare a sindromului metabolic” etc.

- Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie și-a expus rezultatele științifice la 4 expoziții și saloane:

1. **Expoziția Europeană a Creativității și Inovării „EUROINVENT- 2021”, Iași, România, 21-23 mai 2021, on-line, 9 exponate**, unde au fost apreciate cu 3 medalii de aur, două de argint, una de bronz, trei diplome de excelență și șase diplome.
2. **Salonul Internațional de Invenții „INVENTICA 2020”, ediția a XXV-a, 23-26 iulie 2021 Iași, România, on-line, 7 exponate**, unde au fost apreciate cu 3 medalii de argint și trei diplome.
3. **Salonul Internațional de Invenții și Inovații „TRAIAN VUIA”, ediția a VII-a, 06 – 08 octombrie 2021, Timișoara, România, ONLINE, 7 exponate**, unde au fost apreciate cu două medalii de aur, trei de argint, două de bronz, și cinci diplome.

4. **Salonul Internațional al Cercetării Științifice, Inovării și Inventicii PRO INVENT, ediția a XIX-a, 20-22 octombrie 2021, 7 exponate.**

- **Participări la emisiuni radio și TV.** În anul 2021 Institutul a participat la o multitudine de emisiuni radio și TV, cum ar fi: „Sănătatea pentru toți”, din 24 iulie, 16 octombrie; „Spațiul Public” din 01 octombrie; Radio Europa Liberă Moldova, din 4 august etc., unde s-a discutat problema sănătății populației etc.

